

IŠ CARACASO Į ROMA: T. GENEROLAS ARTURO SOSA

Pokalbis su nauju Jėzaus Draugijos Generaliniu Vyresniuoju Romoje, 2016 spalio 16, gc36.org.

Apie išrinkimą Draugijos Generolu

Kaip visi delegatai, atvykau į kongregaciją savęs klausdamas, kas būtų tinkamiausi Generolui kandidatai ir, aišku, savęs į sąrašą neįtraukiau. Pirmąją murmuracijos dieną pradėjau rinkti žinias apie delegatus, kurie man atrodė geri kandidatai. Antrąją dieną pradėjau jausti, kad kai kurie delegatai klausė apie mane ar apie mane. Trečią dieną pradėjau rūpintis, nes užuominos buvo tiesioginės, o ketvirtą dieną dar labiau. Paskutines tris dienas kalbėjau su 60 asmenų, ir daugelis jau manęs klausdavo apie sveikatą. Tai pradėjau suprasti, nors tebesimeldžiau, kad bendrai rimtai svarstytų Šv. Ignaco žodius į rinkimus žengti be išankstinio nuosprendžio. Matydamas balsus rinimų dieną, man paaiškėjo, ir giliai suvokiau, kad šiuo atveju turiu pasitikėti brolių nuosprendžiu, nes nepasitikiu savuoju. Jei mane išrinktų, tam yra priežastis, ir stengčiausi atsiliepti kiek įstengiu kuo geriausiai.

Šiuose rinkimuose, tikiu, buvo svarbi mano patirtis vietinėje ir tarptautinėje veikloje, ir neabejoju, kad šie pastarieji metai Romoje irgi reikšmingi. Dar svarbiau, suprantu, kad esu vienas daugybės jėzuitų Lotynų Amerikos Draugijoje, kurie stengėsi įgyvendinti tai, ką kongregacijos per 40 metų nustatė. Suvokių šiuos rinkimus kaip patvirtinančius Draugijos kryptį, pradėtą Arrupės laikais. Suprantu šiuos rinkimus patvirtinančius reikalą mums tuo keliu tęsti.

I – Pradžia

Šeima

Gimiau 1948 m. tuo labai retu demokratijos metu Venesueloje pirmoje XX a. pusėje. Gimiau lapkričio 12, o to mėnesio 24 d. buvo persversmas prieš pirmą demokratiniai išrinktą prezidentą nuo nepriklausomybės paskelbimo. Mano seneliai gyveno labai vargingai, bet mano tėvas priklauso kraštą statančiai kartai.

Mes buvo labai plati šeimyna, kurioje įvairios kartos dalijosi ta pačia erdve. Man buvo labai svarbu visiems gyventi taip glaudžiai. Mūsų namai neturėjo sienų tvorų; nebuvo atskirti žemės plotai; gyvenome kartu. Mūsų šeima buvo labai katalikiška, bet mes savo religinio nusistatymo viešai neišreiškėdavome. Tokioje aplinkoje išmokau tikrovę matyti žvelgdamas už to, kaip atrodo; Išmokau, kad dalykai nebūtinai tokie, kokie jie yra. Augdamas nuolat kovojau žengti toliau negu tai, kas matoma.

Šiuo atžvilviu mūsų šeim labai gerai pažino tikrovę ir buvo įsitikinę mokslo svarba. Visada mane skatino pažinti tikrovę, atsiverti pasauliui, mokytis kalbų. Mano tėvas buvo labai neramus žmogus, daug keliaujantis šalyje ir užsienyje. Jeigu tuo metu Venesueloje būtų buvę 10 žmonių, skaitančių *Time* žurnalą, jis buvo vienas toks. Jis buvo ekonomistas ir advokatas, du kart tarnavo valdžioje. Dažnai mane pakviesdavo palydėti kelionėse pačioje šalyje. Kai atvykdavome į man nepažįstamą miestą, jis visada sakydavo, „Pavažiuokime tramvajumi“, ir mes apvažinėdavome miestą, kol jis man paaiškindavo ką matydavome. Tokios patirtys nuolat atverdavo mano akis vis didesnei tikrovei, kad nelikčiau užsidaręs tame, ką jau žinojau.

Mokykla

Kita mano vaikystės vystymąsi paveikusi aplinka buvo Colegio San Ignacio Caracase. Ten pradėjau darželį penkerių metų amžiaus ir ten mokiausi tryliką metų, kol pabaigiau gimnaziją. Mano tėvas buvo toje pačioje mokykloje mokėsis. Tais laikais Draugijos mokyklos turėjo daug jėzuitų, ypač jaunų studentų ir brolių. Man tai buvo lyg antrieji namai. (Mano motina teigė, kad tai buvo mano pirmieji namai, nes niekad nebūdavau namuose). Užsiėmimų būdavo nuo pirmadienio

iki šeštadienio ir kartais net Sekmadienį, kai mokykloje būdavo Mišios. Teisybę pasakius, nedaug atsimenu chemijos ar matematikos, bet labai gerai atsimenu, kad mokykloje sudarėme grupes kaip Marijos sodaliciją ir studentų centrą. Daug turėjome tokios rūšies veiklos. Tai daug pasako apie mano pašaukimo gimimą: patyriau, kaip labai vertingas gyvenimas, kai save kitiems atiduodi.

II – Jėzuito kelionė

Mano pašaukimas

Susipažinau su Jėzuitais kolegijoje, ir niekad neabejojau apie savo pašaukimą Draugijon. Aš net nepagalvojau apie kunigystę, bet tik norėjau būti jėzuitu. Iš tikrųjų, tas dienas atsimindamas, man didžiausią įspūdį padarė broliai. Buvo daug brolių Venesuelos provincijoje. Pavyzdžiui, buvo brolių, kurie virė, pataisė autobusus ir juos vairavo.... ir buvo mokytojaujančių brolių. Pradinės mokyklos klasėse mokė daugiausia broliai, o jie buvo nuostabūs pedagogai. Broliai ir studentai buvo arčiausia mūsų; retai sutikdavome kunigus.

Mano susidomėjimas Draugija kilo šiose sąlygose, bet visada buvo puoselėjimas mano nuojauta, kad reikia rimtai žvelgti į šalies padėtį. Maniau galėsiąs kažuo kraštui padėti, ir geriausia vieta man tai atlikti esanti Draugija. Mano karta labai sąmoningai jautė reikalą tęsti krašto statybą. Mano bendrai Marijos sodalicijoje ir kitose grupėse tapo gydytojai ir advokatai, jie keliavo į Amazoniją. Buvo įsipareigojimo jausmas; mes tikėjome reikalu statyti visuomenę ir šalį.

Vatikano II laikai

Suvažiavimas man buvo labai svarbus. Tikrai buvo nuostabios naujienos, ir mes jas sekdavome kaip TV serialą. Marijos sodalicija buvo vieta, kurioje surišome socialinius ir dvasinius dalykus savo mąstymuose, ir čia mes skaitėme dokumentus, gaivinančius mūsų grupių savaitines svarstybas visus tuos ketveris metus. Mes sekėme Suvažiavimą rūpestingai, žingsnis po žingsnio...

Apie tą laiką buvo išrinktas Tėvas Pedro Arrupe, dar kitas šviežaus oro gūsis. Arrupe buvo išrinktas, kai mano grupės berniukai svarstė įstojimą į Draugiją. Kolegijoje turėjome ilgamečius ryšius su Japonijos ir Indijos Ahmedabado misijomis, tai Japonijos misionieriaus išrinkimas buvo labai simbolinis ir svarbus.

Naujokynan atvykus, mes turėjome GK 31 dokumentus, mes juos skaitėme labiau negu T. Rodriguesą. Rūpestingai juos studijavome. Tada atsirado Rio laiškas (*T. Arrupės, 1968 gegužė, įtvirtindamas Draugijos nuostatą kovoti už socialinį teisingumą Lotynų Amerikoje*), sutapęs su Lotynų Amerikos vyskupų konferencija Medelline. Kas ten įvyko panašu į Suvažiavimo įvykius: mes labai tiesiogiai patyrėme šios konferencijos dinamiką ir įžvalgas. Jos paruošiamieji dokumentai buvo gyvenimiškai perkeisti gyvo judėjimo iš apačios, iš šauksmo, reikalaujančio būti išgirstu. Patys žmonės sakė, kad turime keistis, o tai reiškė milžinišką pažangą Lotynų Amerikos ir Venesuelos Bažnyčiai.

Reikėtų pasakyti, kad Vatikanas II mums buvo toks svarbus dėl Venesuelos Bažnyčios trapios būklės. Bažnyčia Venesueloje buvo beveik sunaikinta XIX a. Venesuelos visuomenė labiau pasulietiška, daug mažiau religiniai ryšiai negu Meksikoje ar Kolumbijoje. Be to, ji buvo visos eilės aldžių skriaudžiama ir išnaudojama. Todėl, kai jėzuitai atvyko į Venesuela, jų prae dirbti seminarijoje ir auklėti kunigiją vargingos, trapios, jokių pašaukimų neturinčios Bažnyčios. Tokiomis sąlygomis Vatikanas II, Rio ir Medalinas buvo reikšmingi. Tai lyg teigė: Bažnyčia rado savo jėgą žmonėse; ji rado savo jėgą žmonių tikėjime; turime gyventi tikėjimu ir tuo tikėjimu mes statysime kitokią Bažnyčią.

Praktika Gumilla centre

Tuo metuy Draugija visoje Lotynų Amerikoje steigė daugybę centrų socialiniams tyrimams ir veiklai (CIAS), ir stengtasi Jėzuitus lavinti socialiniuose moksluose. Daug mano bendrų siųsti studijuoti ekonomiją, sociologiją, antropologiją ir t.t., ir jie pradėjo burti tyrimams vienetus ir darbo grupes. Pirmasis toks centras Venesueloje pavadintas Centro Gumilla, pavadintą vardu jėzuito, dirbusio Amazonijos srityje ir parašiusiam daug veikalų apie botaninę antropologiją (*mirė 1750 07 16 po 35 m. misionieriaus darbo*). Šis centras pradėjo veiklą man tik įstojus į Draugiją; musų naujokų prašė padėti jo bibliotekoje. Kadangi labai norėjau socialinius mokslus eiti, toks sutapimas mane labai paveikė.

Po daug metų provincijolai pradėjo svarstyti praktios darbą už kolegijų, ir man teko laimėti būti praktikai pasiūstam į Centro Gumilla Barquisimete. Tas centras daugiausia dirbo su smulkių ūkininkų kooperatyvais įvairiose regionuose. Kiti bendrai vyko į parapijas. Provincija atvirai siūlė jauniems jėzuitams apaštalinės galimybes, skirtingas nuo tradicinių.

Teologija Romoje

Reikėjo į Roma, bet vykau *nenoromis*, nes Venesueloje nebuvo galimybių teologiją studijuoti. Norėjome studijuoti teologiją Šilėje ar Vidurinėje Amerikoje, nes tuo metu tai buvo labai gyvenos vietos su dinamiškais religiniais ir politiniais judėjimais. Žvelgdamas atgalios, esu dėkingas, kad mane privertė mokytis Romoje, nes kitaip niekad nebūčiau giliai patyręs gyvenimą su jėzuitais iš 30 labai skirtingų šalių. Žmonės ir aplinka buvo labai gyvybingi. Italijoje gerai susirišau su grupėmis, ugdančiomis krikščioniškas bendruomenes. Tie metai buvo nepamainomi, man atverdami kitokias pažiūras į visuomenę, Bažnyčią ir Draugiją.

Žinoma, mano grupė norėjo užtikrinti, kad teologijos ketvirtuosius metus atliktume namie Venesueloje, ir t. Arrupė, t. Cecil McGarry paveiktas, buvo labai supratingas. Po Centro Gumilla įkūrimo, tinklas vienuolin ių namų buvo įsteigti Venesueloje su viltimi steigti teologijos fakultetą, tai mes turėjome metus kaip tik tada veikiančioje seminarijoje.

II - Politiniai mokslai

Universidad Central de Venezuela

Kadangi mes visada turime būti užimti daugeliu dalykų, dirbome ir tais teologiniais metais. Tuo metu buvau įsitraukęs į gan daug sielovadinės veiklos. Studijuojdami teologiją gyvenome Catia (*Caracaso vargingas rajones, kur yra Draugijos Instituto Tecnico Jesus Obrero, Instituto Universitario Fe y Alegria, Jėzaus Darbininko parapija*), kur buvo Draugijos parapija, ir dirbau su kitu bendru gretimoje parapijoje tame slėnyje. Metams pasibaigus pradėjau studijuoti politinius mokslus Universidad Central de Venezuela, kuris buvo pats svarbiausias šalies universitetas. Ten taip pat buvo jėzuitų profesorių ir mes vadovavome universiteto parapijai. Draugijai tai buvo labai svarbus darbas, nes siekėme išlaikyti apaštalinį buvimą ne tik Universidad Catolica, bet taip pat Universidad Central, kur buvo daug didesnė erdvė ideologinei diskusijai.

Centro Gumilla

Tada buvau paskirtas į Centro Gumilla. Pradėjau darbą SIC žurnale, kol siekiau doktorato ir dėčiau bakalauro studentams. Šiame centre dirbau 1977-1996. Kai Ugalde tapo provincijolu, buvau paskirtas žurnalo redaktoriumi, ir tame darbe buvau sekančius 18 m. Žurnalas buvo Centro Gumilla susižinojimo būdas; jis buvo atsakingas skleisti Centro tiesiogiai vykdomą intelektualinį ir tyrimų darbą. Žurnalas vaditas SIC, kas reiškia „taip“ lotyniškai, nes jis gime prieš daug metų tarpdiocezinėje Caracaso seminarijoje ir vėliau pritaikytas Centro Gumilla.

Žurnale mes stengėmės pateikti mėnesinę socialinės tikrovės apžvalgą ir taip pat ugdyti studentų, parapinių grupių, visuomenės organizacijų ir t.t. socioekonominių ugdymą. Buvome

artimai susiję su universitetu, kur mes visi dirbome dėstydami ar bendradarbiaudami su kookia tyurimų grupe. Barquisimete skatinamo santaupų ir kredito kooperatyvus mieste ir žemės ūkio kooperatyvuose žemės ūkio srityse. Mūsų bendro apmąstymo patirtis buvo labai įdomi. Tuos metus pasišvenčiau rašyti, skaityti, diskutuoti ir dalyvauti lavinimo kursuose.

IV –Vadovavimas Draugijoje

Tapau provincijolu 1996, kai buvo labai aišku, jog būsią stiprios kaitos visuomenėje ir reikės provincijos savastį sustiprinti. Viskas provincijoje buvo paruošta naujam venesualiečių pašaukimų augimui: ne tik jėzuitų, bet ir visų žmonių, įsipareigojusių įvairiose įstaigose kaip universitetai, kolegijos, Fe y Alegria, parapijos ir t.t. Tai buvo labai įdomūs laikai. Jau turėjome didelį kiekį žmonių, dirbančių su mumis, turinšių stiprią nuovoką apie dalyvavimą mūsų misijoje. Taigi, kilo mintis kurti ilgalaikį apaštalinį projektą iki 2020, jis tebevyksta. Tie metai buvo labai gilūs. Daug žmonių, jėzuitai ir pasauliečiai, įsijungė į labai įdomias svarstybas, provincijos raštinei esant tik katalizatoriui. Tęsėsi kelerius metus ir tada nustatė pagrindines provincijos kryptis.

Atėjo metas, kai galėjome įvardinti „apaštalinio subjekto“ sąvoką. Šiandien visų vartojamas išsireiškimas buvo mūsų sugalvotas tuomet Venesueloje. Tais laikais, labai asmeniškai, suvokiau, kad apaštalinė misija nepriklauso mums. Ši įžvalga nekilo iš skaitybos; tai uvo patirtis sutikti žmones, su kuriais misijoje dirbau, su didesniu pasišventimu negu pats – jie gyveno ir daug labiau sunkesnėse sąlygose. Nors mes jėzuitai laisvi nuo daug dalykų savo misijai vykdyti, esame daug bendradarbių, kurie ją vykdo augindami šeimą sunkiose sąlygose – ir dėl to nesumažina savo įsipareigojimo misijai. Šis sąjūdis mums išryškino reikalą sukurti sąlygas bendro savitumo nuojautą ugdyti. Kaip metų reikalingi išlavinti jėzuitą – su mokslu, patirtimis, pratybomis ir kt. – mes svarstėme, kaip galime labiau organizuotą lavinimą ir patirtis pasiūlyti savo pasauliečiams bendradarbiams. Iš to iškilo nauji būdai Dvasines pratybas siūlyti įvairiems visuomenės sluoksniams arba „Pėdsakų“ sąjūdis, kuris yra jaunimo ugdymo programa. Pagrindinė mintis yra kad krikščioniška patirtis yra patirti ugdymą tikėjime ir susijantį apaštalinį įsipareigojimą su ugdymu, dvasiniu gyvenimu ir krašto pažinimu.

Universidad de Frontera Tachiroje

Tachira yra 1000 km nuo Caracaso, beveik ties Kolumbijos siena, ir ten nebuvo jokios galimybės aukštojo mokslo sieti. Metais prieš Vatikano II Tachiros vyskupas suprato, kad jaunus žmones toje srityje išlaikyti reikia siūlyti universitetinio mokslo. Jėzuitai padėjo steigti Universidad Catolica Andres Bello skyrių Tachiroje, vyskupijos žinioje. Po 20 m. tai tapo Universidad Catolica del Tachira.

Kai atvykau, universitetas jau maždaug tvirtai stovėjo, buvo ir instituciniai ir misijos vystymu plečiamas. Sukūrėme naują universiteto vietą, studentų skaičius augo, bet mes labiausiai pabrėždavome studentus su tikrove suvesti. Tai buvo mūsų kertinė sąvoka: už akademinį platesnis integralus ugdymas.

Be universiteto Tachiroje mes jėzuitai atsakome už dvi parapijas pasienyje, radijo stotį ir penkias Fe y Alegria mokyklas. Regiono Kolumbijos dalis turi Draugijos įstaigų, ypač Fe y Alegria mokyklų. Todėl pasiūlėme dirbi kartu regiono ir tarpprovinciniame projekte, nes tose apylinkėse pasienis visai dirbtinis. Žinoma, yra istorinių priežasčių pasieniui, bet ten ta pati kultūra, tie patys žmonės, net tos pačios šeimos abiejose sienos pusėse. Nes ten mažiausia apibrėžta Venesuelos ir Kolumbijos siena, siūlėme pasinaudoti žmonių tarpusavo stipriu savitumu, įsteigdami apaštalinį dviejų šalių regioną įvairiais jėzuitams būdingais darbais kaip pradinis, gimnazinis, universitetinis švietimas; sielovada, darbas su pabėgėliais ir t.t. Mūsų darbas buvo be galo įdomus, nes studentai dalyvavo sielovadinėje veikloje ir švietimo centrais, kaip ir kituose darbuose buvo remiamasi universitetu kaip atrama.

Lotynų Amerikos integracijos patirtis

Mano provinciolavimo metai buvo ir proga ryšiams su Bažnyčia ir Draugija Lotynų Amerikoje. Apibūdinsiu tris ypatingas bendros statybos pastangų patirtis tais metais:

Lotynų Amerikos provincijolų konferencija (CPAL) buvo įsteigta, kai buvau provincijolas Venesueloje. Jau buvo nutarta išlaikyti dvi asistencijas, bet tuo pačiu metu sukurti vieną provincijolų konferenciją. CPAL įsteigimas sutvirtino pasitikėjimą integracija, nežiūrint daugelio abejonių. Mes tikrai vertiname Paco Iber užsispyrimą. Lotynų Amerika yra labai didelė ir labai įvairi. Nuo Meksikos iki Patagonijos yra gan toli, o Karibai mažai ką bendro turi su Argentina. Mūsų pastangos turėjo nutraukti seniai įsteigtą paprotį leisti šiaurinei Lotynų Amerikai ir Pietiniam Kūgiui eiti savais takais. Tačiau nusprendėme įsteigti, atsirado ir bendrų projektų.

Kita patirtis buvo gimimas Asociacija universitetų, patikėtų Jėzaus Draugijoje Lotynų Amerikoje (AUSJAL). Mano patirtis dalyvauti AUSJAL-os vystymėsi į veiksmingą tinklą buvo nuostabi. Mes perėjome iš draugiško rektorių klubo, susirenkančio kartą per metus ir dalijasi patirtimi, į kaip kūnas veikiančią organizaciją, kurioje universitetai bendradarbiauja įvairiuose projektuose kaip kovą su skurdu ir jaunimui badovavimo ugdymu. Tokiu būdu tinklas vis vystosi. Mano patirčiai dirbant mažame, nuošaliame universitete pasienyje AuSJAL suteikė tiesos įkvėpimą ir atvėrė naujoms patirtims galimybes; atsirado galimybių mainytis profesoriais, studentais, mintimis ir projektais. Nauja plotme papildyta išlaikyti esamus projektus, kurie trapūs, tačiau reikšmingi.

Kita šios tarprovincinės integracijos patirtis buvo Fe y Alegria atsiradimas ir jos perkeitimas į tarptautinį tinklą. Su Fe y Alegria mano ryšiai seni. Teisybę pasakius, turiu pripažinti, kad mano pirmos pažintys su *barrios* (*skurdžiais miesto rajonais*) buvo per Fe y Alegria. Šis sąjūdis prasidėjo, kai buvau šeštoje Colegio San Ignacio klasėje, o po to mes lankydavome barrios, kur Fe y Alegria veikė. Man gimnazijoje patiko biologija, tai mano tėvai nupirko man dovanų mikroskopą. Dažnai lankydavau vieną pirmųjų Fe y Alegria mokyklų – Colegio Madre Emilio, Petares barrio vietovėje. Kai įstojau į Draugiją, mano mama manės klausė, „Ką darysi su savo mikroskopu? Ar jį atiduosi kolegijai Madre Emilia, „aa?“. Tėvas Velaz, Fe y Alegria steigėjas, buvo labai žinomas mūsų rate. Galėjau padėti iš ten, kur buvau, ir mačiau kaip Fe y Alegria augo į tarptautinį tinklą – tai buvo labai džiaugsminga patirtis. Tikrai nuostabu matyti kaip priklausymas tinklui sustiprina Fe y Alegria mokyklą labai trapioje zonoje tokia jėga, kurios ji pati negali pasiekti.

Patirtis Draugijos centrinėje vadovybėje

GC32 vyko man studijuojant Romoje. Niekad neužmiršiu kaip buvo klausytis pačio Arrupės mums Gesu namuose gyvenantiems jaunuoliams kad jo patirtis toje kongregacijoje buvo labai svarbi mūsų Draugijai. Mano pirmoji patirtis buvo delegatu GK33, kuriai buvau išrinktas, budamas tik 33 m. amžiaus. Buvau jauniausias delegatas. Tai buvo labai gili patirtis, sudėtingo poveikio, kurio nelengva suprasti. Mes greitai sutarėme išrinkdami Kolvenbachą, tai buvo tikrai įkvėpanti patirtis. Naujasis Tėvas Generolas nuostabiai tvarkė tą perėjimą ir atkovodamas kitų Ba-nyčios dalių pasitikėjimą Draugija, tuo pačiu leisdamas mums giliau leistis į didžiąsias GK32 įžvalgas. Vėliau dalyvavau GK34, artimai dirbdamas su Michael Czerny, kuris buvo socialinio teisingumo komisijos koordinatorius. Ten susipažinau su Adolfo Nicolas, kuris buvo kongregacijos sekretorius.

Mano dalyvavimas centrinėje vadovybėje prasidėjo GK35 metu, kai T Nicolas mane paskyrė ne Romoje gyvenančiu asistentu (kiti mus vadino „skrendančiais“ ar „plasnojančiais“ asistentais). Po mano išrinkimo, jis man sakė, kad nori mano pagalbos Draugijos vadovybėje, bet ne iš Romos. Jie paskyrė Mark Rotsaert ir mane ne-gyvenančiais asistentais, o tai buvo labai įdomi patirtis, nes dalyvaudame generalioje konsultoje, bet negyvenome Romoje. Iš esmės, dalyvaudame posėdžiui tris kart per metus, labai užimtu metu, ir su savimi atnešėme balsą ir viziją, platesnę už

kasdienius reikalus. Tai buvo varginantis metas, bet išmokau daug apie nuolatinių ryšių su visuotine Draugija palaikymą vadovavimo lygmenyje vietoje svarstybų posėdžiuose kaip kongregacijos.

Po keleta metų asistentas pasiuntė man e-laišką klausdamas: „Kaip pačiam atrodo galimybė būti atsakingam už tarptautinius namus Romoje?“. Atsakiau įprastiniu jėzuito atsakymu: „Įstojau į Draugiją daryti, ką man sako, ne ko noriu, bet man atrodo...“. Ir tada išaiškinau visas priežastis sakyti Ne. Man buvo tikrai ramu, nes maniau, kad tarptautiniai namai Romoje už mano sugebėjimų. Bet jie net manęs neklausė. Provincijolas man paskambino ir tarė: „Turiu tau žinių, kurias man sunku Tau pasakyti ar iš viso garsiai ištarti, nes nežinau, ką darysime su universitetu, jei išvyksi“. Šiuo būdu antrą kartą atsiradau Romoje.

Turiu pripažinti, kad šių dviejų metų patirtis labai įdomi. Studentauti 28 m. Gregorianumo studentui labai skiriasi nuo atvykimo čia 60-kelerių ir būti atsakingam už 400 jėzuitų, dirbančių tarptautiniuose namuose. Šios naujos sąlygos reikalauja gerai pažinti žmones ir suprasti institucijų dinamiką. Turiu pripažinti dideles praėjusių laikų pastangas šias struktūras atnaujinti. Dabartinė didžioji svajonė yra įsteigti šių trijų klasikinių Draugijos universitetų Romoje konsorciumą.

Per šiuos dvejus metus sutikau popiežių Pranciškų keturis ar penkis kart, visada temomis apie tarptautinius Draugijos namus Romoje, ir ryšys visada draugiškas ir gyvas, palaimintas šiam popiežiui būdingai atjaučiančiu maloningumu. Tikiu, kad popiežiaus Pranciškaus žinia šiuos pastaruosius metus pagyvino Draugiją jos dirbame darbe čia ir daugybėje kitų vietų. Kaip benedikto kalba buvo reikšmingas GK35 įvykis, dabar Pranciškus patvirtina kryptį, kurios imamės Draugijos sugebate daryti“. Šventasis Tėvas savo pavyzdžiu ir Draugijos pažinimu nuolat mus skatina: „Eikite tuo keliu!“.

V – Ir dabar – Dvasia ir širdimi

Žvelgiant į ateitį

Žmonės manęs klausia, koks esu, ir visada atsakau, kad esu ramus. Esu įsitikinęs, kad nėra Draugijos, jeigu ne „Jėzaus“. Ir tai turi du atspalvius: nebus jokios Draugijos, jei nesame glaudžiai susivienyje su Viešpačiu; ir, iš kitos pusės, jei Draugija tikrai yra *Jėzaus*, tai pasitikime, kad jis mums padės ja rūpintis. Manau, kad tai mums labiausiai esminis dalykas: jeigu Jėzaus Kristaus asmuo nėra priešais mus, mumyse ir su mumis kasdien, tada Draugija nėra reikalo gyvuoti.

Šios išvalgos pasekmė yra įsitikinimas, kad misija yra „jo“. Misija, kuria dalijamės, yra Jėzaus, ir mes ja dalijames su visais kitais, gavusiais šį kvietimą. Todėl esame dviejų temų, kurios man atrodo esminės, ir apie jas kalbėjau homilijoje per Padėkos Mišias: bendradarbiavimas ir tarpkultūristė.

Pabrėžti bendradarbiavimą nėra pasėkmė to, kad nesugabame patys darbo atlikti. O yra tai, kad nenorime dirbti vieni sau. Jėzaus Draugija neturi reikšmės be bendradarbiavimo su kitais. Šiuo reikalu esame kviečiami didžiuliam atsivertimui, nes daugybėje vietų dar nostalgiskai žiūrime į laikus, kai patys viską darytume, ir dabar apgailestaujame, kad negalime pasirinkti – tik dalytis misija. Giliai tikiu, kad yra lygiai priešingai: mūsų gyvenimas yra sugebėti bendradarbiauti su kitais.

Antroji tema yra tarpkultūrinė ar daugiakultūrinė, kuri yra pačios Evangelijos dalis. Evangelija yra kvietimas atversti visas kultūras su tikslu jas palaikyti ir jas vesti prie Dievo. Dievo tikrasis veidas yra daugiakultūrinis, įvairiaspalvis ir daugiaveidis. Dievas nėra vienodas Dievas. Kaip tik atvirkščiai. Kūrinių visur mums apsieiškia savo įvairove; ji parodo kaip skirtingi dalykai vieni kitus papildo. Jeigu Draugijai pasiseks šią įvairovę atspindėti, ji taps Dievo nuostabaus veido išraiška.

Tikiu, kad Draugija pasiekė tokią kultūrinę įvairovę po Vatikano II. Mes išsiskynę visose pasaulio srityse, ir iš ten kilo pašaukimai, tikri kaip visi. Galima rasti jėzuitus, tikrus jėzuitus, kiekvienoje srityje, kiekvienos spalvos, kiekvienoje veikloje. Manau, tai yra pasauliui Bažnyčios ženklas. Mus visoje įvairovėje jungia ryšys su Jėzumi ir Evangelija, tai yra ir Draugijos kūrybingumo šaltinis ir žmonių, su kuriais dalijamės misija. Neįtikėtina, kad tiek žmonių gali savitu būdu asmeniškai paveikti vieną ir vienintelę žinią, skirtą visiems.

Pabaiga

Labai viliuosi, kad ši kongregacija padės Draugijai ir naujai išrinktam Generolui aiškiai suvokti, kur turime eiti ir kaip ten nukeliauti. Draugija enturi daug abejonių apie savo misijos pobūdį, išreikštą GK32-osios; misija buvo naujai išreikšta sekančiose kongregacijose, ir jau tapo dabar mūsų žmonių raujas. Mes galime sakyti, kad jau žinome, ką galime Bažnyčiai duoti. Didysis Draugijai iššūkis dabar yra kaip susiorganizuoti, kad būtume toje misijoje veiksmingi. Todėl savo homilijoje iškėliau dar vieną temą – intelektualinę gelmę, nes čia nėra nukopijuoti modelius, o juos kurti. Kurti reiškia suprasti. Kūryba yra išsamus intelekto vyksmas. Mums reikia suprasti, kad šiandieniniame pasaulyje ir šiandienos Bažnyčioje darosi, kad suprastume tikėjimą. Tai mums suteiks ranktą misiją kreipti į sritis, dėl kurių tvirtai sutarėme, ir pats mums rasti veiksmingiausius kelius tai įgyvendinti.

Mano įspūdis – kad Draugija labai gyva, ir kad joje vyksta daug procesų. Mums reikia taikliai nužiūrėti, turime tręšti, žinodami, kad mes galime sodinti, bet kaip dalykai augs, nežinome – tik kitas tai žino, Dievas dirba. Pagrindinis dalykas yra padėti, netrukdyti. Mūsų aistra pagrįsta įsitikinimu, kad einame su žmonėmis, užtikrinti, kad Dievas yra su mumis.

(2016 11 04)